

KOPSAVILKUMS PAR NAKTSPUTNU MONITORINGU 2010. GADĀ

Pārskatu sagatavoja Oskars Keišs, Latvijas Ornitoloģijas biedrība

Metodes

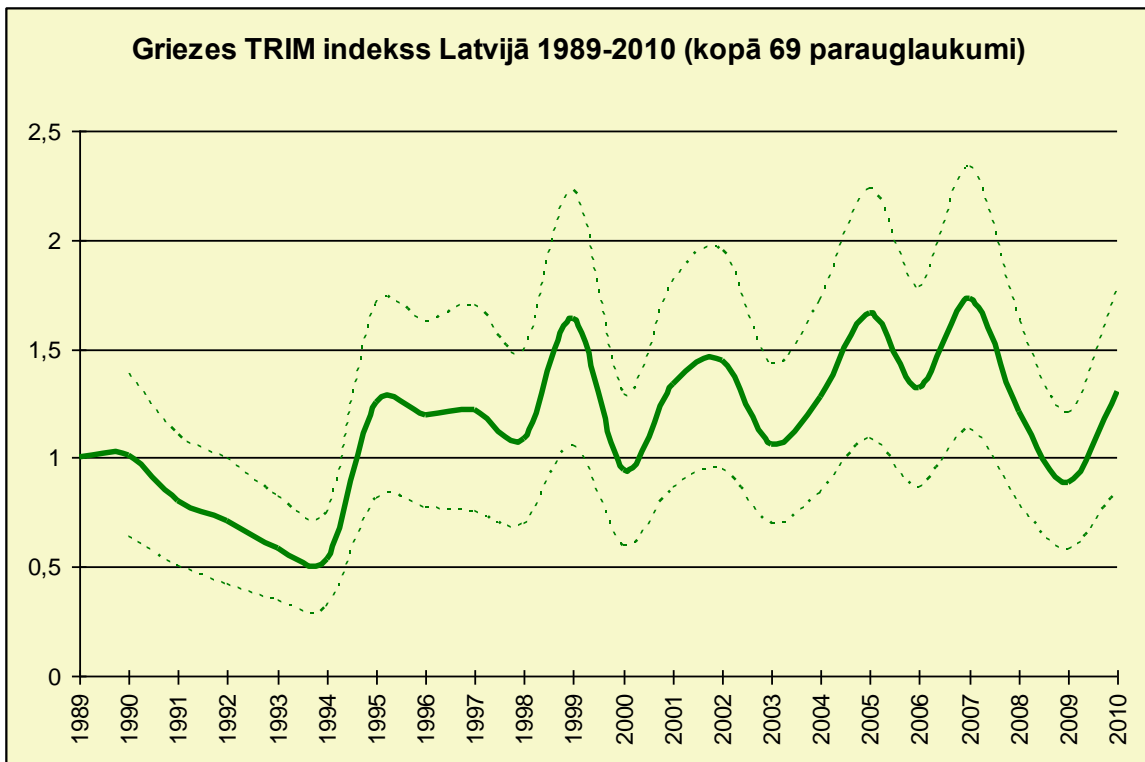
Naktspatnu uzskaites Latvijā 2010. gadā veiktas 24 parauglaukumos. Visi parauglaukumi iekārtoti pirms 2010. gada. TRIM (*TRends for Indices and Monitoring*) indeksa aprēķināšanai (Pannekoek, van Strien 2001) izmantoti dati no 69 parauglaukumiem (griezei), kušos uzskaites izdarītas vismaz divus gadus no 1989. gada līdz 2010. gadam. Līdz ar to TRIM indeksa aprēķinā nav iekļauti 3 parauglaukumi, kušos griezes uzskaitītas tikai vienu gadu. Septiņos parauglaukumos 2010. gadā ir veiktas tikai griežu uzskaites.

Rezultāti

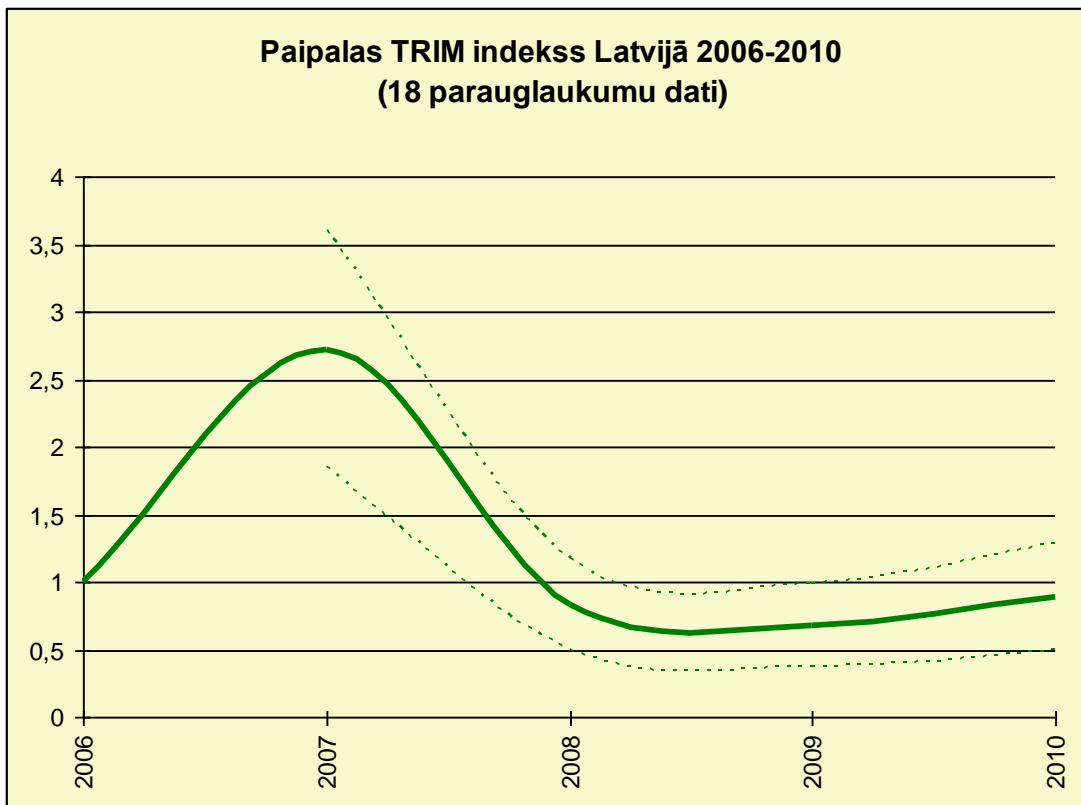
Kopā visos parauglaukumos reģistrētas 26 putnu sugas, no kurām apmēram 15 uzskatāmas par naktspatniem. Vismaz 10 parauglaukumos reģistrētas 6 putnu sugas – grieze (23 parauglaukumos), kārklū ķauķis (14), purva ķauķis (12), ceru ķauķis (12), upes ķauķis (11) un lakstīgala (11).

Pēc TRIM indeksa 2010. gads bijis griezēm mazliet labvēlīgāks, nekā 2009. gads, kad novērojām desmitgades indeksa zemāko vērtību (1. att.). Turpinās parauglaukumu polarizācija – dažos parauglaukumos skaits turpina samazināties, turpretim dažos – pieaug. Tas izskaidrojams ar griezēm piemēroto biotopu izzušanu intensīvas saimniekošanas dēļ (piemēram, Zemgalē – Jaunpils parauglaukumā), lauku aizaugšanu pamešanas dēļ (piemēram, Lejasciema parauglaukumā) vai lauku apbūvi urbanizācijas dēļ (piemēram, Brektēs Tīnūžu novadā).

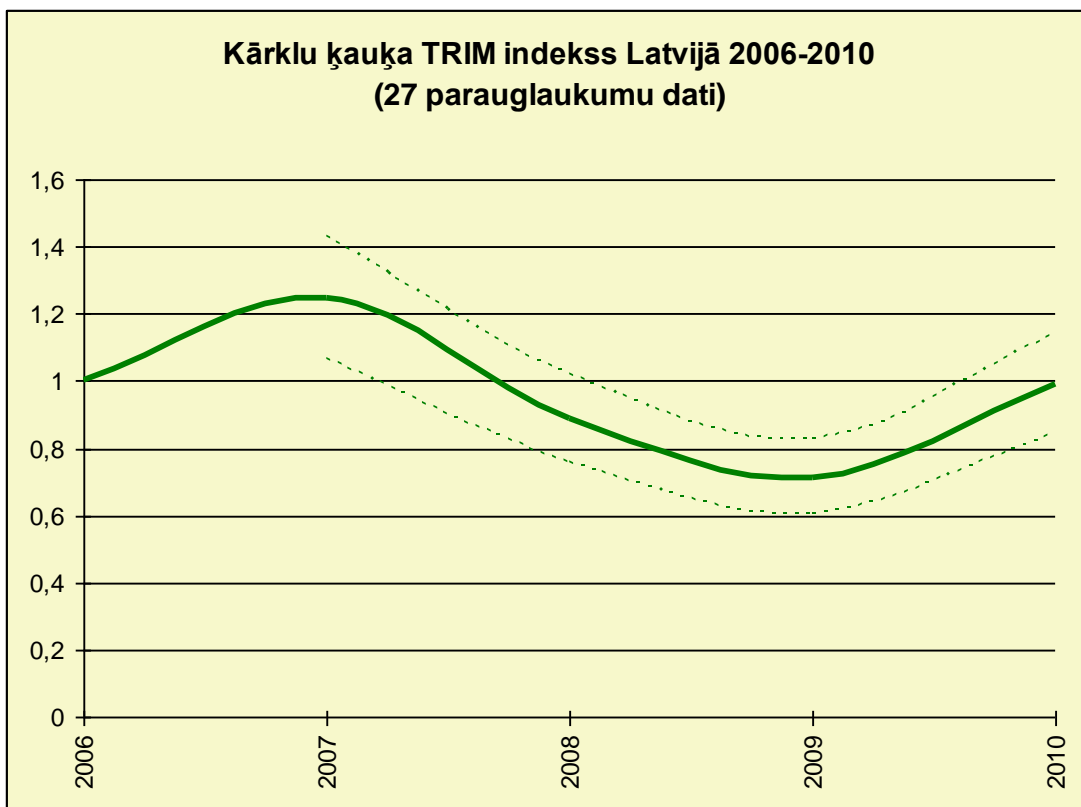
Lai gan ir aprēķināti indeksi vēl 10 citām sugām (2.-11. att.), pagaidām datu apjoms ir nepietiekams, lai izdarītu viennozīmīgus secinājumus par citu naktspatnu sugu attīstības tendencēm. Analizējot datus, var ievērot, ka pašreizējās metodes apgrūtina datu ievākšanu par relatīvi agrāk pavasarī un īsu laiku aktīvām sugām, piemēram, lakstīgalu. Ievāktie dati par lakstīgalu patlaban drīzāk atspoguļo to, cik agrs vai vēls katru gadu ir bijis meteoroloģiskais pavasaris. Datu ievākšanu par citām sugām vēl joprojām apgrūtina novērotāju pieredzes trūkums, kas šīs sugas pēc balsīm nepazīst vai pazīst vāji.

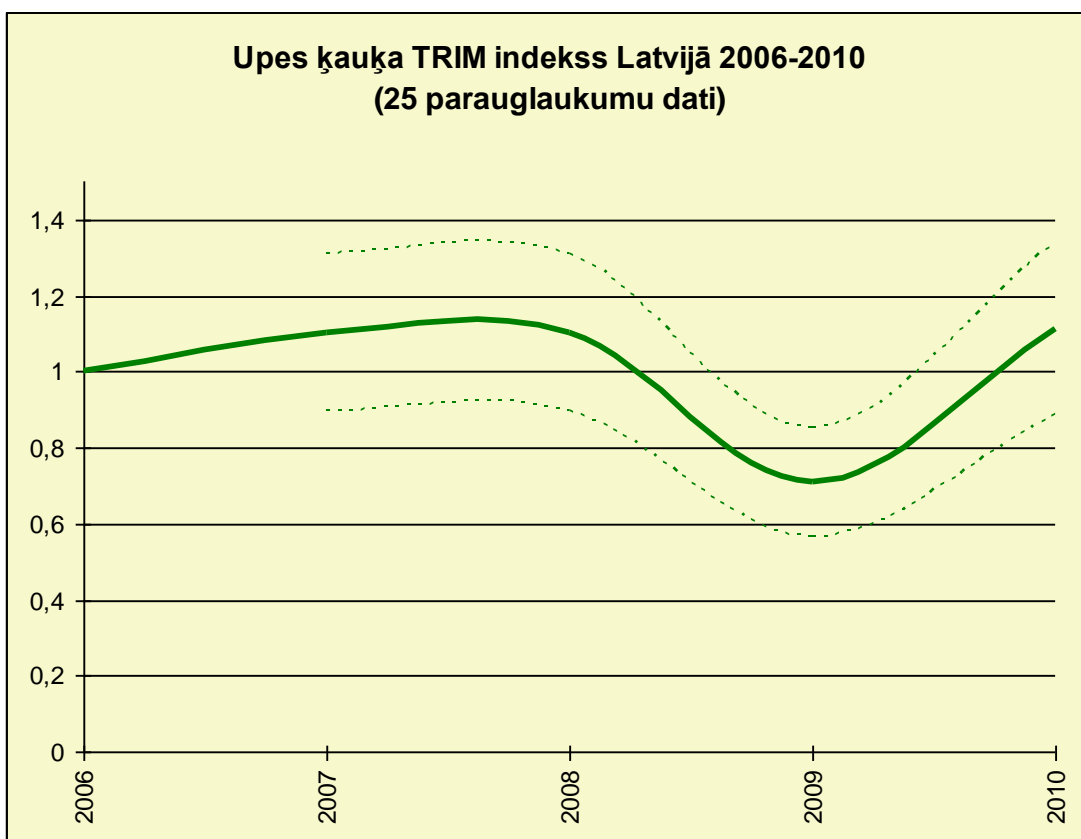
1. attēls. Griezes *Crex crex* TRIM indekss Latvijā 1989. – 2010. gadā (dati visa perioda garumā ievākti 69 parauglaukumos).

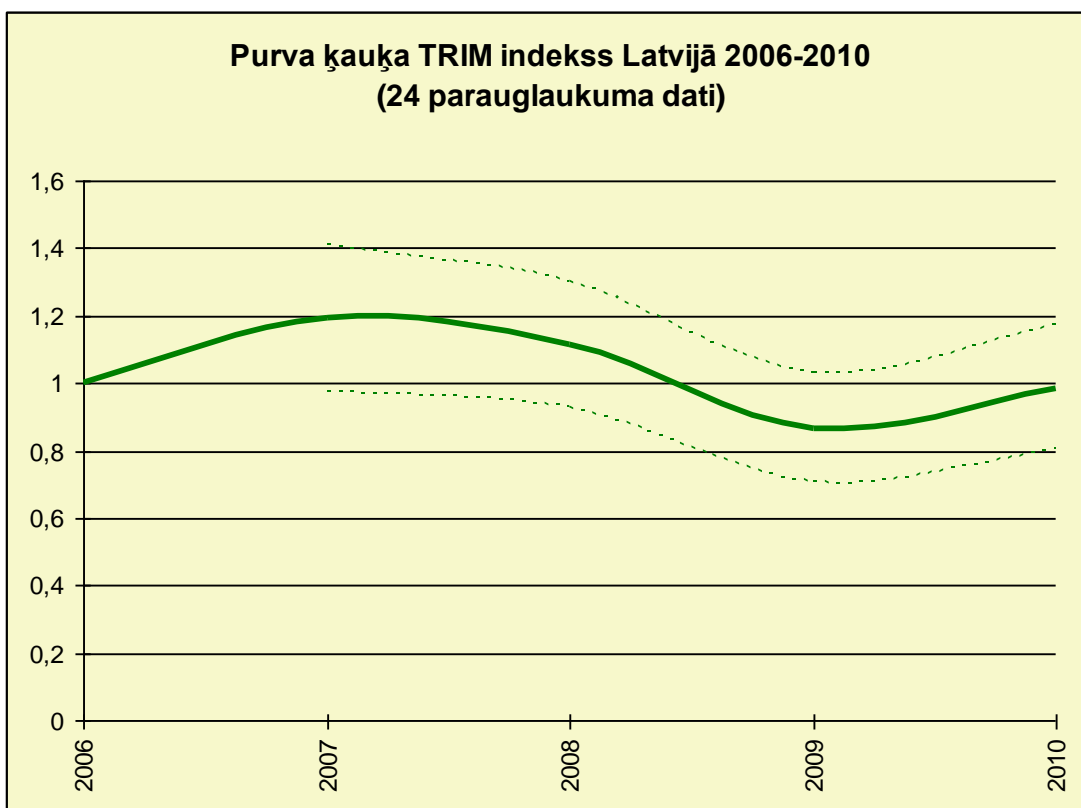
2. attēls. Paipalas *Coturnix coturnix* TRIM indekss Latvijā 2006.-2010. gadā (18 parauglaukumu dati).

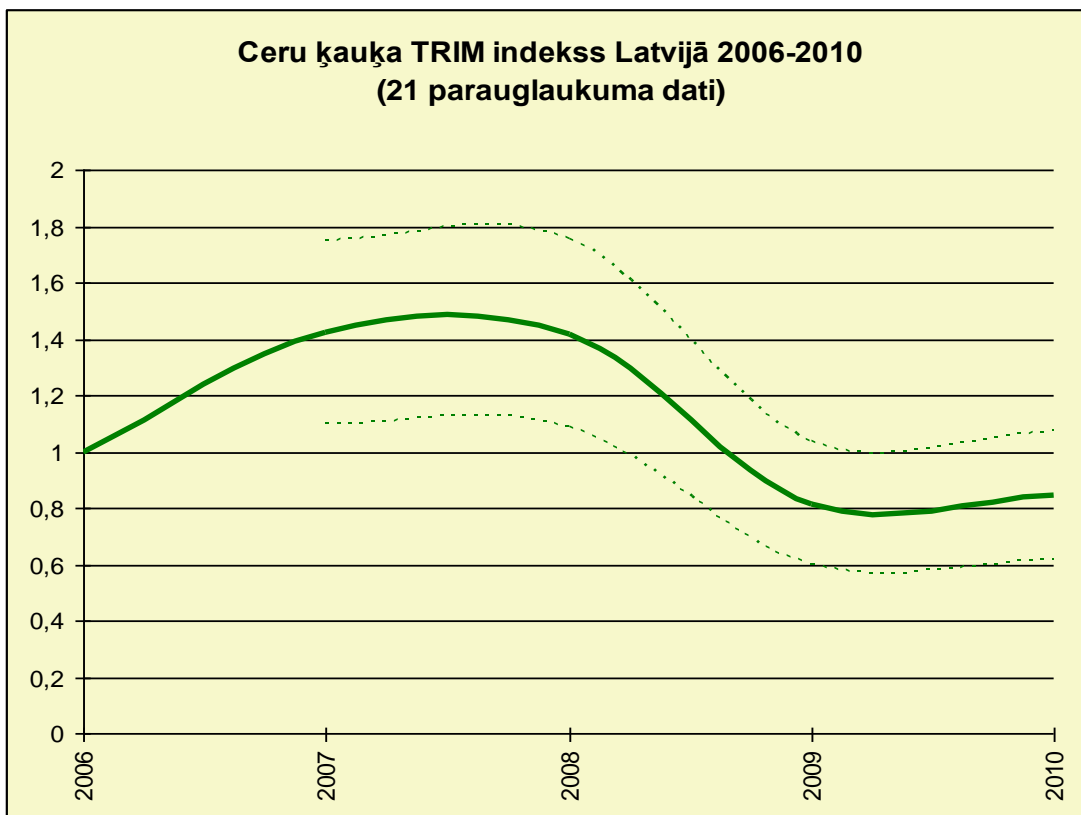
3. attēls. Kārķļu ķauķa *Locustella naevia* TRIM indekss Latvijā 2006.-2010. gadā (27 paraugļaukumu dati).

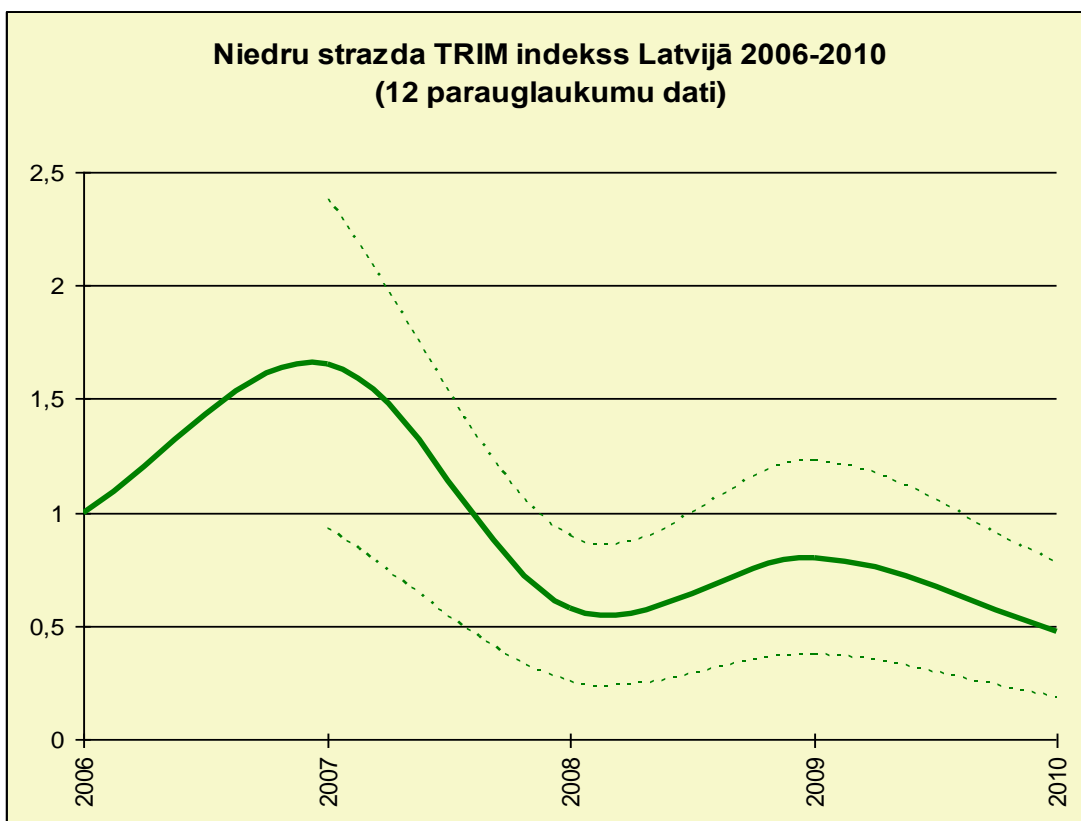
4. attēls. Upes ķauķa *Locustella fluviatilis* TRIM indekss Latvijā 2006.-2010. gadā (25 paraugļaukumu dati).

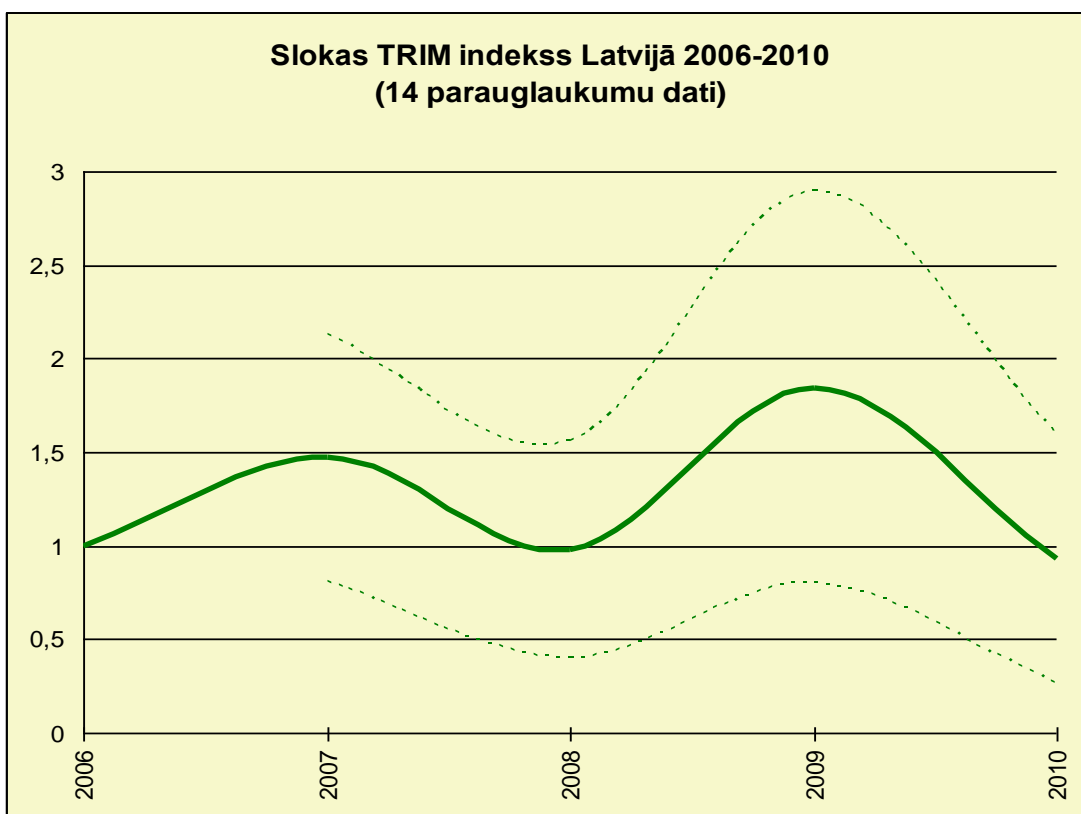
5. attēls. Purva ļauķa *Acrocephalus palustris* TRIM indekss Latvijā 2006.-2010. gadā (24 paraugļauķumu dati).

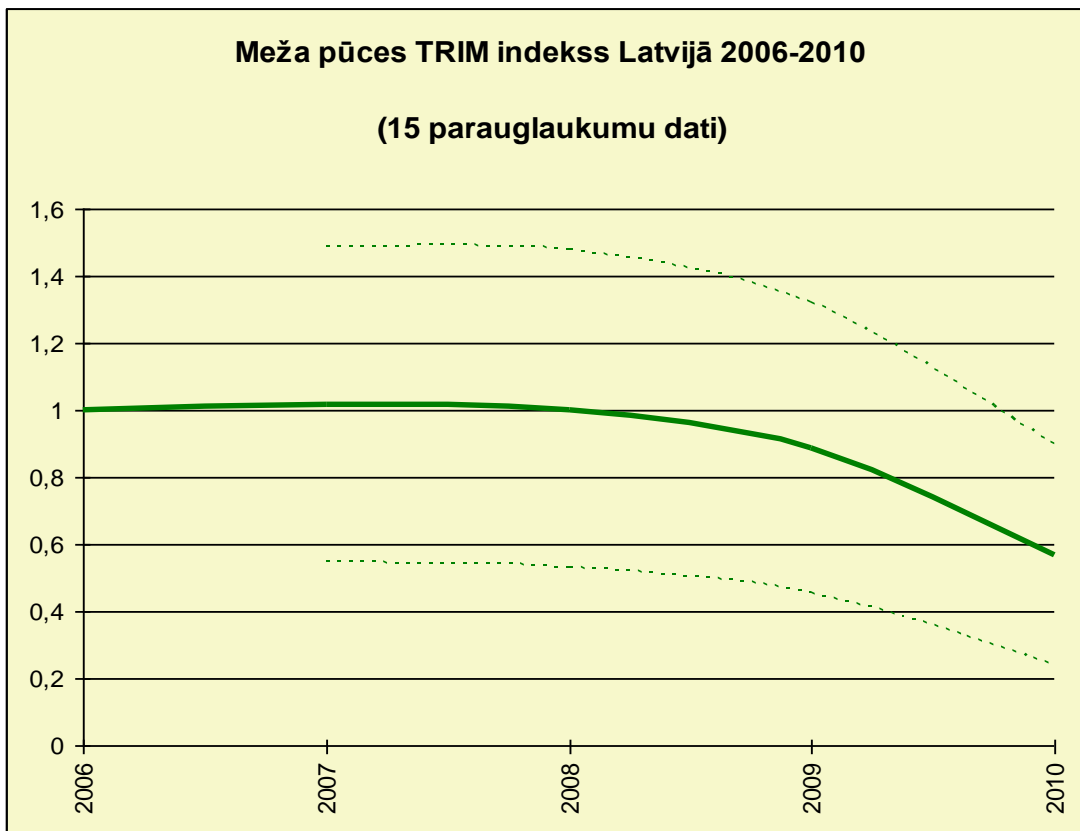
6. attēls. Ceru ļauķa *Acrocephalus schoenobaenus* TRIM indekss Latvijā 2006.-2010. gadā (21 paraugļauķuma dati).

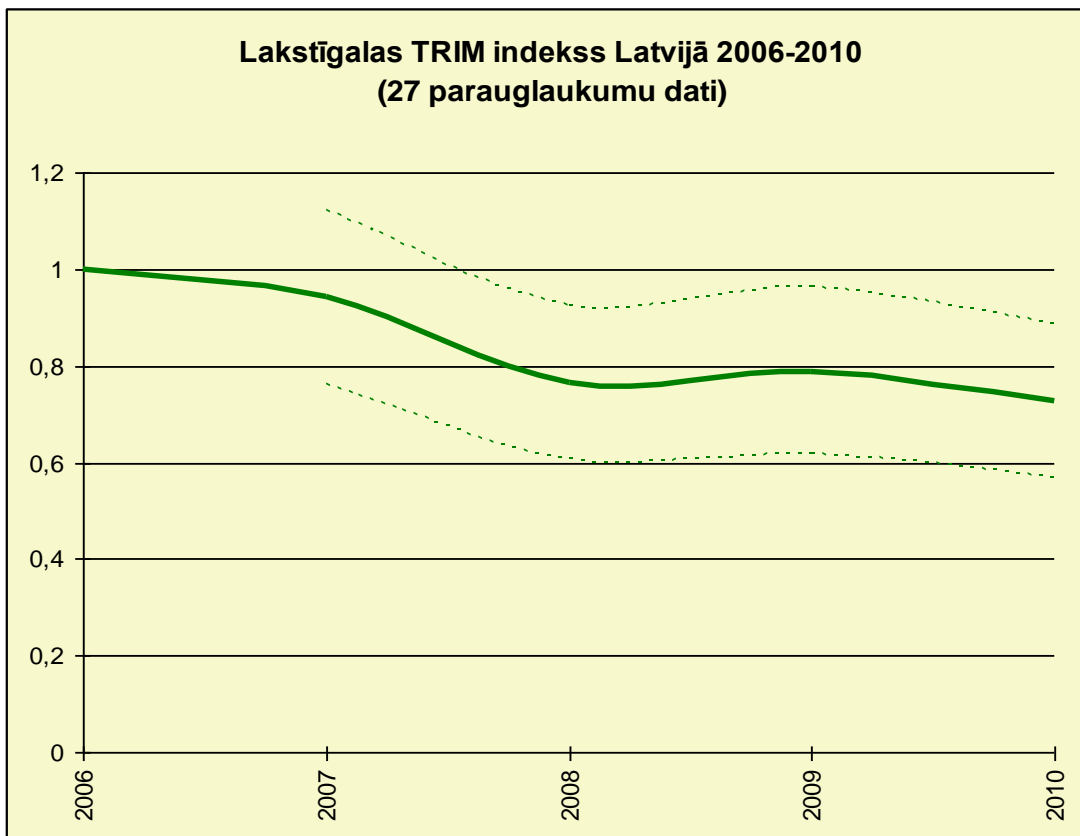
7. attēls. Niedru strazda *Acrocephalus arundinaceus* TRIM indekss Latvijā 2006.-2010. gadā (12 parauglaukumu dati).

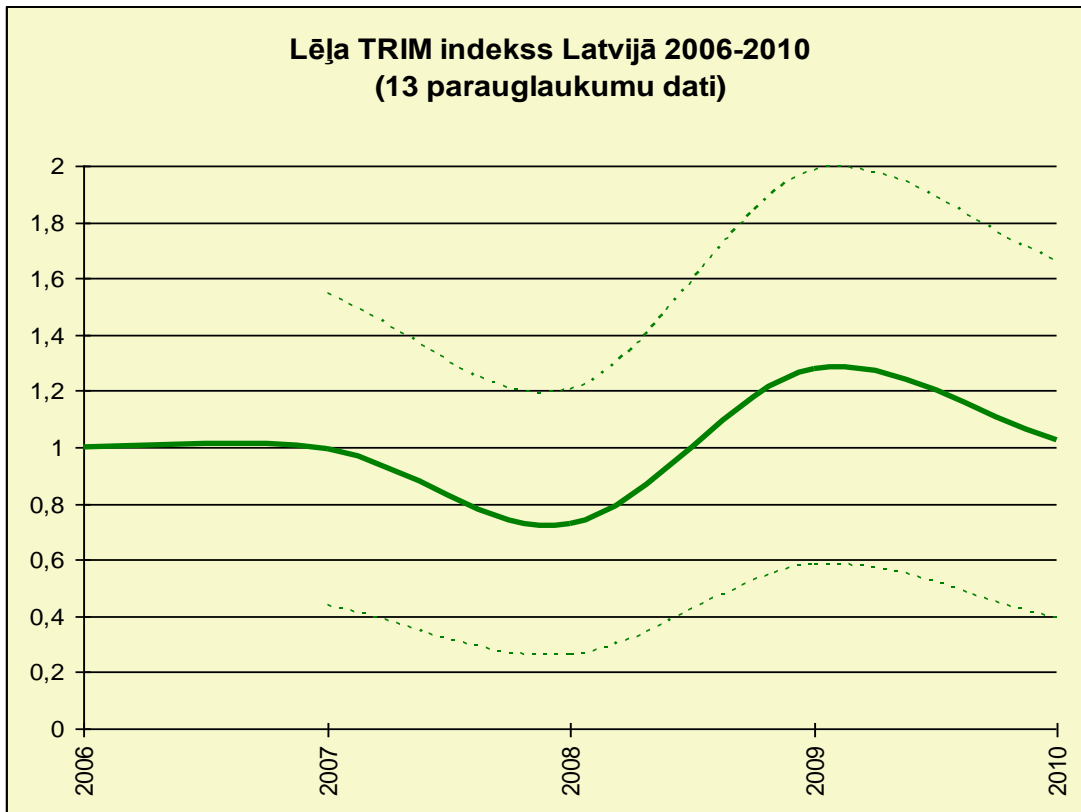
8. attēls. Slokas *Scolopax rusticola* TRIM indekss Latvijā 2006.-2010. gadā (14 parauglaukumu dati).

9. attēls. Meža pūces *Strix aluco* TRIM indekss Latvijā 2006.-2010. gadā (15 parauglaukumu dati).

10. attēls. Lakstīgalas *Luscinia luscinia* TRIM indekss Latvijā 2006.-2010. gadā (27 parauglaukumu dati).

11. attēls. Lēja *Caprimulgus europaeus* TRIM indekss Latvijā 2006.-2010. gadā (13 parauglāukumu dati).

Literatūra

Pannekoek J., A. van Strien. 2007. TRIM 3.54 software. Statistics Netherlands.